

4/73

1205M170

Candidate's Seat No : _____

M.L.W. (Sem.-II) Examination

407 Labour Legislation-II

May-2017

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 100

પ્રશ્ન 1(અ) મુંબઈ ઔદ્યોગિક સંબંધક અધિનિયમ 1946 હેઠળ "કર્મચારી" અને "માલિક"ને વ્યાખ્યાયિત કરો

(7)

અથવા (અ) મું. ઓ.સં. અધિનિયમ હેઠળ "ઉદ્યોગ" અને "ઔદ્યોગિક ભાબતો"ને વ્યાખ્યાયિત કરો

(બ) મું. ઓ.સં. અધિનિયમની કલમ 43 હેઠળ "જનરલ નોટિસ"ની ચર્ચા કરો

(7)

અથવા (બ) મું. ઓ.સં. અધિનિયમ હેઠળ સમાધાનની કાર્યવાહીમાં "સેટલમેન્ટ અને રિપોર્ટ"ની ચર્ચા કરો

પ્રશ્ન 2(અ) કારખાનાના કાયદા 1948 હેઠળ કબજેદારને જુદા જુદા કોર્ટ કેસના ઉદાહરણ આપીને વ્યાખ્યાયિત કરો

(7)

અથવા (અ) કારખાનાના કાયદા 1948 હેઠળ કારખાનાની મંજૂરી, પરવાનો અને નોંધણી માટેની જોગવાઈઓની ચર્ચા કરો

(બ) કારખાના કાયદા 1948 હેઠળ વિસ્ફોટક અથવા જ્વલનશીલ ધૂળ-વાયુ ઇત્યાદિ અંગેની જોગવાઈઓની ચર્ચા કરો.

(7)

અથવા (બ) કારખાનાના કાયદા 1948 હેઠળ કબજેદાર દ્વારા ફરજિયાત માહિતીના ખુલાસા ભાબતની જોગવાઈઓની ચર્ચા કરો

પ્રશ્ન 3(અ) કામદાર ભવિષ્યનિધિના કાયદા 1952 નીચે કેન્દ્રીય બોર્ડની ચર્ચા કરો

(7)

અથવા (અ) કામદાર ભવિષ્યનિધિના કાયદા 1952 હેઠળ અન્ય દેવાઓના પહેલાં ફાળાની ચૂકવણીની અગ્રતા અંગેની જોગવાઈઓની ચર્ચા કરો

(બ) ગ્રેજ્યુઈટીના કાયદા 1972 હેઠળ સળંગ નોકરીની ચર્ચા કરો

(7)

અથવા (બ) ગ્રેજ્યુઈટીના કાયદા 1972 હેઠળ ફરજિયાત વીમાની જોગવાઈઓની ચર્ચા કરો

(P.T.O)

M170-2

પ્રશ્ન 4(અ) મુંબઈ દુકાન અને સંસ્થાઓના કાયદા 1948 હેઠળ દુકાન અને વેપારી સંસ્થાઓમાં રજાઓની ઉપલબ્ધિ બાબતની ચર્ચા કરો (7)

અથવા (અ) મુંબઈ દુકાન અને સંસ્થાઓના કાયદા 1948 હેઠળ રેસ્ટોરન્ટ અને ભોજનાલયોના ખુલવાના અને બંધ થવાના સમય લખો તથા તેમના આરામના ઈન્ટરવલની ચર્ચા કરો

(બ) ઔદ્યોગિક તકરાર અધિનિયમ 1947 અને મુંબઈ ઔદ્યોગિક સંબંધક અધિનિયમ 1946ની જુદી જુદી જોગવાઈઓની ઊંડાણમાં સરખામણી કરો (7)

અથવા (બ) મુંબઈ દુકાન અને સંસ્થાઓના કાયદા 1948 નીચે બાળકોના કામના ક્લાકોની જોગવાઈની ચર્ચા કરો.

પ્રશ્ન 5 એક કે બે વાક્યમાં જવાબ આપો

14 માર્ક્સ

- 1) મુંબઈ દુકાન અને સંસ્થાઓના કાયદા 1948 હેઠળ રહેણાંકની હોટલને વ્યાખ્યાયિત કરો
- 2) ઈન્ડિયન સ્ટાન્ડર્ડ ટાઈમ અનુસાર "રેફરન્સ ઓફ ટાઈમ" શું છે?
- 3) મુંબઈ દુકાનો અને સંસ્થાઓના કાયદા 1948 હેઠળ સંસ્થાઓની નોંધણી કેટલા વર્ષ માટે માન્ય રહે છે?
- 4) મુંબઈ દુકાનો અને સંસ્થાઓના કાયદા 1948 હેઠળ દૂધની દુકાનોનો ખુલવાનો સમય કયો છે?
- 5) મુંબઈ ઔદ્યોગિક સંબંધક અધિનિયમ હેઠળ નોંધણીકારની વ્યાખ્યા આપો
- 6) મુંબઈ ઔદ્યોગિક સંબંધક અધિનિયમ 1946 હેઠળ માન્ય યાદીની જાળવણી કોણ કરે છે?
- 7) મુંબઈ ઔદ્યોગિક સંબંધક અધિનિયમ હેઠળ "મુટાટીસ મુટાન્ડીસ"નો તમે શો અર્થ કરો છો?
- 8) મુંબઈ ઔદ્યોગિક સંબંધક અધિનિયમ હેઠળ રાજ્ય વેતન બોર્ડની ફરજ લખો
- 9) મેટરનિટી બેનિફિટ એક્ટનો તાજો સુધારો ટૂંકમાં લખો
- 10) ગ્રેજ્યુઈટી એક્ટ 1972 હેઠળ માસિક વેતન મેળવતા કર્મચારીની ગ્રેજ્યુઈટીની ગણતરી માટેની ફોર્મ્યુલા લખો
- 11) "DLI"નું ભવિષ્યનિધિના કાયદા 1952 હેઠળ પૂરું નામ જણાવો
- 12) કરખાનાના કાયદા 1948 હેઠળ તરૂણને વ્યાખ્યાયિત કરો
- 13) કરખાનાના કાયદા 1948ની કલમ 41(G) હેઠળની જોગવાઈઓ જણાવો
- 14) કરખાનાના કાયદા હેઠળ પુખ્ત વયના કામદારને રજિસ્ટરમાં નામ ન હોવા છતાં પણ ફેક્ટરીમાં કામ કરવા દેવામાં આવશે - ખરું કે ખોટું?

M170-3

MASTER OF LABOUR WELFARE

SEMESTER II

LABOUR LEGISLATIONS-2

May 2017

PAPER 407

(70 marks)

Q1(a) Define 'employee' and 'employer' under Bombay Industrial Relations Act,1946. (7)

or (a) Define 'Industry' and 'Industrial Matter' under BIR Act,1946.

(b) Discuss 'General notice' under section 43 of BIR Act,1946 (7)

or (b) Discuss 'settlement and report' under conciliation proceedings in BIR Act.

Q2(a) Define 'Occupier' with examples of court cases under Factories Act,1948 (7)

or (a) Discuss provisions relating to approval, licencing and registration of factories under Factories Act,1948

(b) Discuss provisions relating to explosive or inflammable dust, gas etc. under Factories Act, 1948. (7)

or (b) Discuss provisions of compulsory disclosure of information by occupier under Factories Act,1948.

Q3(a) Discuss Central Board under EPF and MP Act,1952. (7)

or (a) Discuss provisions regarding priority of payment of contributions over other debts under EPF and MP Act,1952.

(b) Discuss continuous service under Gratuity Act,1972 (7)

or (b) Discuss compulsory insurance under Gratuity Act, 1972

Q4(a) Discuss availability of holidays in shops and commercial establishments under Bombay shops and establishment Act, 1948. (7)

or (a) Write opening and closing hours of restaurants& eating houses. Also write hours of interval for rest under Bombay Shops and Establishment Act, 1948.

(b) Compare various provisions of ID Act,1947 and BIR Act,1946 in detail. (7)

or (b) Write provisions relating to working of children under Bombay Shops and Establishment Act,1948

(P.T.O)

————— 3

M170-4

Q.5 Answer in one or two sentences.

(14)

1. Define 'residential hotel' under Bombay shops and establishment Act, 1948.
 2. What is 'reference of time' of day in as per Indian standard Time?
 3. Registration of establishments under Bombay Shops and establishment Act, 1948 is valid for how many years?
 4. What is opening hours of milk shop as per Bombay Shops and establishment Act, 1948?
 5. Define 'registrar' under BIR Act, 1946.
 6. Who maintains approved list under BIR Act, 1946?
 7. What do you mean by term "*mutatis mutandis*" under BIR Act, 1946?
 8. Write duty of state wage board under BIR Act, 1946.
 9. Write latest amendment of Maternity benefit Act, in brief.
 10. Write formula to calculate Gratuity of a monthly rated employee under Payment of Gratuity Act, 1972.
 11. What is full form of 'DLI' under EPF&MP Act, 1952?
 12. Define 'adolescent' under Factories Act, 1948.
 13. What provisions are laid down under section 41G of Factories Act, 1948?
 14. Adult worker is allowed to work in a factory even if his name is not entered in register under Factories Act, 1948. ----True or False?
-

— 4 —